

מנוחת הנבחרים

הכנסת יצאה לפגרה של חודשיים, ולמען ההגינות — מגיע לה. מגיע לחברי הכנסת חופ' שה קצרה. הם נראים סחוטים, מתוחים, עייפים — בקיצור: הם נראים רע מאוד. הם עייפים מהנסיעות למקום עבודתם בירושלים וחזרה למקומות מגוריהם בכל רחבי הארץ. נמאס להם לראות את אותם הפרצופים שלושה ימים בשבוע. גרונם נותר מרוב דיבורים. עיניהם אדומות מקריאת עיתונים. קיבתם עצבנית מהקפה והתה שהם חוטפים במינון הכנסת. הם הרגוים מהריצה המסורפת בין הוועדות השונות. אין להם כוח לכל הלחישות וההתייעצויות, ומעל לכל הם עייפים ברוב ישיבה במקום אחד. מגיע להם להימלט מכל זה לחודשיים. לשכב בשמש על הגב, לאכול פודינג דיאטי בבית ההבראה הסתדרותי, לקרוא איזה רומאן שאינו מצריך מחשבה, לשבת בגופיה על המרפסת ולשאוף את אדיר הים, ולנמנם בקונצרט למוסיקה קאמרית, להלך יחפים על שפת הים, להציץ בחתיכות בבקיני, לשחק שח או ריקטות, להקשיב למיצעד הפיומונים בטרואניטור, למתוח את אבריהם ולפתח בתענוג. מגיע להם לנוח מעט. או, רבותי, אם אתם נתקלים בחבר או חברת כנסת בברכה, או על שפת הים, אל תשאלו אותם „מה יהיה?". מקסימום אתם יכולים לנפנף ביד ולהגיד: „הי, כבה! איך המים?" זה הכל. תנו להם ליהנות מהחיים. תנו להם ללכת לאיבוד בתוך העם שבחר בהם.

בעיית הנוכחות

עוד לא גמרתי עם הכנסת. העייפות הזאת של חברי הכנסת מטרידה אותי מאד. אני שובר לעצמי את הראש, ומנסה להבין למה הם נראים יותר סחוטים בפגרה זו מאשר בכל הפגרות האחרות, ונדמה לי שמצאתי את התשובה. זה לא המצב המדיני המסובך. זה לא פירוק ממשלת הליכוד, וזה לא הפחד מפני מלכות הפסקת-האש. הם פשוט עייפים מרוב ישיבה באולם המליאה. פעם, לפני שהמפלגות נקטו באמצעים קיצוניים כדי להבטיח תורנות של נוכחות חובה בישיבות המליאה — היו להם חיים טובים לחברי הכנסת. הם יכלו לשתות תה במיונן בזמן שדיברו באולם על איזה חוק לא מעניין, הם יכלו לקרוא עיתון או לפטפט במיסדרון עם עמיתיהם, והם יכלו בכלל לא להציב את רגליהם בבניין. עכשיו העניין מסובך יותר והמאמץ ניכר בהם. יש לי עצה קטנה שתפתור אחת ולתמיד את הבעיה הזו. למה לא למונות 20 כפילים (סטאנדיינס) לחברי הכנסת? לכל חבר יהיה כפיל שלו, שמשכורתו תשולם עלידי הממ"ש שלה, או עלידי חבר הכנסת עצמו, שיהפך במיקרה זה, למעין קבלן-מישנה. בשעה שהכפיל יישב באולם המליאה, יוכל חבר הכנסת להתמסר לעבודתו במעדות השונות, לכתוב וזכרונות, לטייל ברחובות, או ללמד עברית באולפן. אולם המליאה המיד יראה מלא מיציע המבקרים ובטלחיוזיה, וחברי הכנסת לא ייראו כל-כך הרגוים. בקורס מזורו של יומיים אפשר ללמד את הכפילים לקרוא קריאות בוז לנואמים, ואיש לא ירגיש בהבדל. הרי ההצבעה היא בין כה וכה אוטומטית, ומספיק שמכל מטלגה יהיה נוכח חבר הכנסת אחד שיתחלף בתורנות, וכפילי סיעתו יציעו כמורה. רק לדבר אחד צריך לשים לב: צריך להיזהר מאוד שהכפילים לא ייראו ולא יישמעו כאנשים אינטליגנטיים באופן מיוחד, אחרת תתגלה מייד התרמית.

נבואה סאניטרית

אחד המומחים השוכבים של משרד-הבריאות שלח לי השבוע את המיברק הבא: במאבק בין המדינה והחולירע, תכריע המדינה. אולי הוא מסר את המיברק בטלפון. אחרת אינני מבין את שגיאת הכתיב. אגב, משרד-הבריאות מוכן להגיע להסדר כלשהו עם החולירע, אבל אין עם מי לדבר.

שיטות חקירה

נראה שחקירת שני האלג'ירים המצויים בידניו אינה מתנהלת יפה, אחרת ודאי היו משחררים אותם כבר. יתכן שהם מסרבים לדבר, ומאחר שחקירות עינויים אינן נהוגות אזולנו, לא מן הנמנע שהם ישהו אצלנו עוד חודשים מספר. יש לי שיטה, שבעזרתה ניתן לזרז את תהליך החקירה של האלג'ירים, אף כי השיטה היא דראסטית במיקצת. אני מציע להודיע להם מפורשות שאם לא ישתחו את הסה, נארגן להם סיור סטאנדרטי במיפעלי הפיתוח של המדינה, מסוג הסיוורים שאנו עורכים לפעילי המגבית המאוחדת. ואם גם אז הם ישתקו, נארגן להם סיור מקיף, מהסוג הנערך למנהיגי יהדות ארצות-הברית. נוסף למיפעלי פיתוח — ביקור בקיבוצים, בסיסי נח"ל, משקי פועלות, הכנסת, ההסתדרות. הסיור יכלול גם שיחות-הסברה עם פקידי סוכנות, פקידי ממשלה ופעילי ההסתדרות. אם זה לא ישבור את האלג'ירים, שום דבר לא ישבור אותם.

מנחש מחשבות

אבא אבן הוא בשבילי חידה גדולה. בעיני הוא הספינקס של ממשלת ישראל. מאוד הייתי רוצה לדעת, למשל, על מה חושב אבא אבן כשהוא אינו נואם בכנסת או מתראיין בטלחיוזיה: מה מעסיק אותו? אילו מחשבות חולפות בראשו? לפני שבוע, כאשר העיתונות התמלאה רשימות על הסגולות הנדירות של בחור צעיר בשם אורי גלר, המסוגל בעזרת הטלקינטיקה להזיז בעיניו מחוגים של שעון ובעזרת הטלפטיה לקרוא את מחשבותיהם של אנשים, פניתי אליו והצגתי לפניו את השאלה המט-רידה אותי. אורי גלר התרכז, עצם את עיניו ואחרי רגע קיבלתי את התמונה הבאה מהמתרחש בראשו של אבא אבן:

זה לא יאומן ממש!

תנאי מוקדם

שגרירנו באו"ם, מר יוסף תקוע, ייצג, כפי הנראה, את ממשלת ישראל בשיחות יארינג. מצריים תובעת שישראל תגלה רצון טוב ונכונות לדה-אסקלאציה, עלידי החלפת שמו של מר תקוע לשם פחות תוקפני.

אנא כורדי

איך אפשר לדעת שאדם, הטוען שהוא סופר, הוא באמת סופר? הרי הוא לא יכול להתהלך תמיד עם הספרים שכתב מתחת לבית שחיו. עמוס עוז, חבר קבוצת חולדה, עמד בפני בעיה כזו, כאשר הגיש בקשה לדרכון במשרד-הפנים של רמלה. הפקיד העיף מבט במכנסיו הקצרים וסנדליו של עמוס, עיין בשאלון שהיה מונח לפניו, הביט שוב במכנסיו הקצרים של עמוס, ולבסוף שאל בספקנות: „אדוני סופר?" עמוס הניע ראשו בחיוב. „ויש לאדוני איזה שהוא מיסמך או תעודה כהוכחה?" שאל הפקיד. עמוס עוז נבוך לרגע, ולפתע נזכר שיש עמו תעודה של חבר באגודת הסופרים העבריים. הפקיד הציץ בתצלום המופיע בתעודה, והשווה אותו עם האדם העומד לפניו. הוא חזר ועיין בתעודה, ולבסוף הגיח אותה לפניו ואמר: „אני מצטער מאוד, אדוני. תוקפה של תעודה זו סג לפני 10 ימים."

המצב הכלכלי

העלאת המיסים האחרונה שימשה נושא לחיכוכים נרגשים, לא רק בקרב משפחות מעוטות-יכולת. השבוע שמעתי ב„פאב" את המונוולוג הבא מפיו של יהלומן צעיר: „החיים בארץ" הוא אמר, „נעשים קשים מיום ליום. מחיר הקאפואר עלה, סאלמון מעושן עולה יותר ביוקר, המיסים על שאפמסניה, ויסקי ופאטה-דה-פואה-גרא' עלו. הרי אני אפסר לחיות יותר ירקות, פירות, חלב ולחם בלבד! מה יהיה הסוף, אני לא יודע!"

מציון תצא גבינה

אני רוצה לחלק מחמאה השבוע. זה לא נעים, זה כואב, אבל כשאין ברירה — אין ברירה. מחלבות „שטראוס" הוציאו לשוק שתי גבינות חדשות — תפח רוחם, באמת טובות! האחת שמה „עזויה" (2.20 ל"י הקופסה), הדומה מאוד-מאוד מאוד לאחת מגבינות ה„שאבר" הצרפתיות, והשנייה שמה „בר" (1.10 ל"י מאה גראם) שלא דומה ל„בר" הצרפתי, אך לעומת זאת היא דומה ל„קאמאמבר" הנורמנדי יותר משדומה לו ה„קאמאמבר" של מחלבות „שטראוס". תנסו אותן — נכונה לכם חחייה קולינארית.

חשבון עובר ושב

העתונות נוטפת זיעה

אם לדון על פי מה שכבר הושג, הייתי מכנה את תוכנית רוג'רס בשם הלקוח מהלכסיקון של ספיר, „תוכנית החשיפה". ההישג הראשון הנוקף לזכותה הוא חשיפת מיבנה הכוחות האמיתיים באיזורנו. תוכנית רוג'רס לא פילגה את ממשלת ישראל ואת העולם הערבי. היא ח ש פ ה מצב עניינים שהוסתר מעינינו בכישרון. מלכתחילה לא היה כאן ליכוד, אלא ליכוד על תנאי. אם הצד השני הוא גוש אחד — גם אנחנו גוש אחד. הליכוד הלאומי סביב עקרון המיעוט — „אין נסיגה" — צמח מהאגדה שהעולם הערבי כולו שואג „חרטום". הליכוד הערבי סביב עקרון המיעוט „חרטום" צמח מהאגדה שישאל כזו-לח שואג „אין נסיגה". זוהי דוגמה מעניינת של מעגל איאמון. קל להאמין בכל המערכת. קשה להאמין בחלק ממנה בלבד. הגירסה הישראלית והמצרית שלה זהות לחלוטין. אם אין ביצים עם מי לדבר, ברור שבצינדו הרוב אינו מוכן להסדר. ואם בצינדו הרוב אינו מוכן להסדר, יאמרו גם בצידים — „אין עם מי לדבר". החודש שופשו עניינים בישראל ובמצרים. אולי, אחרי הכל, יש כאן עם מי לדבר, ואם כך המיעוט הוא שאינו מוכן להסדר. לא נשאר למיעוט זה אלא לנסות להחזיר הנה את האידיליה של אי-האמון ההדדי. זהו מאמץ לא קל, והעיתונות נוטפת זיעה. ידידים, אל תתרשמו מהם. ד"ר נ. קטרוס

מצא שם חדש

נתבררנו בעיתונות שהעיתונים „דבר" ו„למרחב" עומדים להתמוג ולהפוך עיתון אחד. בין שאר הבעיות קיימת גם בעיית השם החדש, שינתן לעיתון המאוחד. מצא שם שיבטא בצלילו או בהרכב האותיות שלו את האיחוד בין שני העיתונים, וזכית באחד משלושת הפרסים הבאים: פרס ראשון — חתימה שנתית חנים על עיתון „הארץ"; פרס שני — כל ספרי הכיס של הוצאת „עם עובד"; פרס שלישי — חתימה תלת-שנתית חנים על העיתון החדש. לי עצמי יש שתי הצעות לשמו החדש של העיתון: (1) למידבר; (2) דבר-רחב (ה' דל'ת תגושה, כמובן). למי יש הצעה יותר טובה?

